

Algemene beschouwing

Begroting 2020 – 2023

Voorzitter,

Ik heb eerder de vraag gesteld: wat voor gemeente willen wij eigenlijk zijn? Dat is nu zeker een belangrijke vraag nu we keuzes moeten maken die niet gemakkelijk zijn. Hoe gaan wij ons geld besteden? En in wat voor samenleving willen wij leven?

Er is gigantisch veel onrust. De Boeren, de Bouw, het onderwijs, de zorg. Er is een discussie rond stikstof en Pfas. En dan nog de aanpak tegen klimaatverandering.

Wat mij zo aanspreekt in onze samenleving en wat haar in mijn beleving zo mooi maakt, is de veelkleurigheid. Juist door de veelkleurigheid kunnen we een goede en brede discussie voeren. Veel kanten van een probleem of oplossing kunnen worden bekeken. Maar helaas, het lijkt of juist tegenstellingen de boventoon voeren. Echter, we zullen er toch echt samen uit moeten komen!

Iedereen heeft hierin in de eerste plaats zijn of haar eigen verantwoordelijkheid. Ieder in zijn eigen hoekje, zijn eigen huis, wijk, buurt, vereniging. Maar ook breder, samen, in de gemeente, regionaal, landelijk en in Europa. Een klein kiezeltje kan een lawine veroorzaken. Grote veranderingen beginnen altijd klein. We moeten echter ook niet bang zijn om grote keuzes te durven maken.

Voorzitter,

Ook als gemeenteraad werken we samen aan oplossingen. Vanuit onze veelkleurigheid komen we op voor de belangen van inwoners en ondernemers in Steenwijkerland. En die samenwerking heeft onlangs ook mooie dingen laten zien: ons gezamenlijk overleg met de rietsector en hoe deze vorige week dinsdag leidde tot een werkbezoek van fracties uit de provinciale staten. En dan de inzet van het CDA voor Kuinre, waarbij we uiteindelijk raadsbreed samen tot een oproep richting de provincie kwamen.

Voorzitter,

Zoals ons kamerlid Carla Dik Faber al aangaf: “we leven ecologisch op de pof. We kunnen niet met de vinger wijzen, we zijn allemaal verantwoordelijk voor de problemen.”

Onze manier van leven vraagt 2,9 aardes. Op 4 mei dit jaar was het voor Nederland de EarthOvershoot-day: de dag waarop alle grondstoffen voor de rest van het jaar al gebruikt zijn. We moeten toch echt eens goed nadenken is dit de manier waarop we vorm geven aan Rentmeesterschap? De oplossing ligt niet alleen bij de boeren, de industrie of de luchtvaart. We hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Iedereen draagt bij met zijn eigen ecologische voetstap.

Als het gaat om de Stikstofdiscussie willen wij helder zijn. In de kop van Overijssel is onze stikstof dispositie bij lange na niet gelijk aan die in de Randstad of in Brabant. Daarom willen wij een gebiedsgerichte aanpak en een vrijwillige bedrijfsverplaatsing als dat aan de orde is. Een royale regeling hoort hier ook bij. Goede tafelgesprekken. En het aanmoedigen van boeren om de omslag te maken naar kringlooplandbouw. Dit moeten we samen mét de boeren doen. Iedereen die boer wil blijven, moet een toekomst kunnen hebben. In ons landschap, onze gemeenschap zijn de boeren van Steenwijkerland onmisbaar. Het kabinet heeft hier gelukkig ook oog voor en heeft afgelopen vrijdag extra geld beschikbaar gesteld. College, participeer bij de provincie om tot oplossingen te komen die voor ons gebied passend zijn.

Er moet snel een oplossing komen voor het stikstof en PFas-probleem. Dat Nederland nu op slot zit, voor niemand goed. Er moet een goede balans gevonden worden tussen ecologie en economie. Samen met de CPB dienen wij een motie in om publiek onze waardering uit te spreken voor de boeren.

De gezamenlijke verantwoordelijkheid voelen wij binnen de ChristenUnie ook als het gaat om onze zorg voor onze mede-mens. Inwoners die in meer of mindere mate de overheid nodig hebben om mee te kunnen doen. Ik las vorige week een interview met onze nationale ombudsman. In dit artikel ging het om onze bureaucratie, de systemen die we in Nederland hebben gebouwd om – in mijn ogen – vooral de rechtmatigheid van besluiten te kunnen aantonen. Deze landelijke systemen kunnen wij hier niet zo veranderen. We moeten wel kritisch kijken naar onze eigen gemeentelijk gebouwde systemen, procedures en mechanismen. Een breed gedragen idee vanuit onze raad was om te gaan werken met de 'Omgekeerde Toets (het kijken naar wat nodig is) en de benadering vanuit de gedachte van Positieve Gezondheid. Wethouder, wat gebeurt er nu al concreet met het werken op basis van de Omgekeerde Toets? Hoe zorgt u er voor dat ambtenaren op een andere manier gaan werken en tot oplossingen komen voor onze inwoners.

Voorzitter, u weet dat wij in Steenwijkerland een grote groep laaggeletterden hebben. En u weet ook dat onze brieven aan inwoners niet altijd makkelijk leesbaar zijn. Ook de Rijksoverheid heeft deze conclusie getrokken. Er is een landelijke campagne Direct Duidelijk van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Wij willen hier graag op aansluiten. En het plan voor Steenwijkerland heel concreet maken. Met dezelfde insteek als werkgroep 1 van de G1000: Ik begin. Start gewoon eens met het makkelijk leesbaar maken van 5 brieven, bijvoorbeeld van de afdeling belastingen of van de algemene bijstand. En breidt dit als een olievlek uit. Daarvoor wil ik straks graag een motie indienen.

De Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekencommissies heeft onlangs vastgesteld dat gemeenten te weinig doen om gehandicapten te helpen in hun dagelijkse leven. Uit het onderzoek kwam dat 20 van de 47 gemeenten zicht niet houden aan het VN Verdrag. In de raad hebben we als ChristenUnie al vaker aandacht gevraagd voor dit thema. Wethouder, tot welke categorie gemeenten behoort Steenwijkerland op dit moment? En tot welke categorie wilt u gaan horen?

Een van de speerpunten uit ons verkiezingsprogramma ,die ook overgenomen is in het coalitieakkoord, zijn de kansen die we zien in verband met de vergrijzing van onze samenleving. Wethouder, aan welke oplossingen / verbeteringen wordt op dit moment gewerkt?

Voorzitter,

Bij de PPN wisten we al dat we tegen een tekort aan zouden lopen. Er is door het college een pakket aan maatregelen voorgelegd om te herijken. Dit geeft een structureel voordeel van 2 miljoen. Echter, hiermee is het probleem nog niet opgelost. De ChristenUnie heeft ondanks de sluitende begroting die we nu bespreken toch nog wel zorgen:

- Een forse terugloop op WMO-overschotten
- Aanhoudende financiële tekorten bij de NWG
- De terugloop van rijksbijdragen voor de Buiggelden;
- Het teruglopen van onze reservepositie
- Ons plan van aanpak Jeugdzorg: wel op geld gezet, maar levert het dat ook daadwerkelijk op? Daaraan gekoppeld de dalende reserve Sociaal Domein.
- De stelpost Jeugdzorg voor 2022 en 2023: een van de ambtenaren was bij het vragenuurtje duidelijk. Dit is nog geen hard geld.

Tegelijk zien we ook dat de septembercirculaire al weer positieve berichten geeft. Het lijken echter wel een beetje dagkoersen. Je kunt er niet op bouwen. In mei kan het wel weer heel anders zijn.

Dat betekent voor de ChristenUnie op dit moment het volgende:

We kunnen instemmen met het pakket aan maatregelen die het college voorstelt. In een gemeente waar wij willen wonen, werken en recreëren willen we niet dat het voorzieningenniveau gaat verslechteren. Daarom zien wij de noodzaak voor een eenmalige lastenverhoging voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Niet omdat we dit zo leuk vinden: onze inkomsten moeten in evenwicht blijven met onze uitgaven. Juist omdat we het niet leuk vinden dienen we samen met de VVD en andere partijen een motie in. Deze motie geeft onszelf een opdracht. Indien er mogelijkheden zijn om de lastenverhoging voor onze inwoners en bedrijven weer te verminderen, dan gaan we dat doen.

In de begroting is een stelpost opgenomen die moet leiden tot extra inkomsten voor de gemeente: De Bezoeker Draagt Bij. Hoe deze stelpost ingevuld gaat worden, laten wij graag over aan de gemeente samen met de branche. Diverse brancheverenigingen hebben dit al bij ons aangegeven met ingezonden brieven. Het bedrag is wat ons betreft leidend, niet alleen gericht op de verhoging van de toeristenbelasting. Als we op andere wijzen de bezoekers kunnen laten meebetalen, dan is de verhoging van de toeristenbelasting naar € 1,50 niet nodig. Wij roepen het college, net als de branche zelf, ook op om te onderzoeken of gedifferentieerd toerismebebelasting mogelijk is. We willen graag dat daar waar het kan, extra wordt bijgedragen. Daarom onze steun aan de motie hierover.

Het college moet in 2020 hard aan de slag. Veel werk is nu in uitvoering, achterover leunen is er niet bij. De inhuizing van de IGSD, het aanpakken van de fietspaden, samenwerken met Giethoorn en andere kernen als het gaat om ons Duurzaam Toerisme Beleid, op het gebied van voldoende woningen voor jong en oud, de RES, een oplossing vinden met Blokzijl, voor Blokzijl.

We wensen het college en onze ambtenaren veel wijsheid en Gods zegen toe om ook in 2020 weer vol energie te gaan voor een mooi Steenwijkerland, een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is.